

Uganka v zlogih.

Prvi in drugi in tretji; da ga razveseli, mu prvi in drugi da drugega in tretjega; potem pa pride prvi in tretji ter prvemu, drugemu in tretjemu drugega in tretjega pojé; prvi, drugi in tretji se joka; prvi in drugi zakliče dvakrat drugega, a prvi in tretji zbeži.

Rešitev in imena rešilcev te veseložalostne zgodbe priobčimo prihodnjič.

Rešitev obeliska v 3. šte. v.

Simon Jenko.

k	o	S	e	c
A	z	i	j	a
S	i	m	o	n
K	r	o	p	a
D	u	n	a	j
k	l	J	u	n
m	l	e	k	o
D	u	n	a	v
b	o	k	a	l
k	r	o	n	a

Prav so ga rešili: Emil, Josipina in Vidka Hreščak v Ilirski Bistrici; Božena Sattler, učenka v Šmartnem pri Litiji; Vasja Pirc, učenec III. razr. v Mariboru; Slavoj Jenko; Stanko, Slavica in Anica Valenčič v Trnovem; Marija Ganglova, učenka V. razr. v Idriji; Divna Ferluga, učenka v Borštu pri Trstu; Tilka in Božena Jelenec v Kandiji pri Rudolfovem; Božidar Černej, učenec v Grižah pri Celju; Kocbek Edvard, Kocmut Karel, Korošak Tonček, Korošec Lovrenc, Slavič Elizabeta in Zneč Rozalija, učenci in učenki 6. razreda pri Sv. Juriju ob Ščavnici; Stanič Jožef, učenec VI. razreda v Artvižah (Istra); Gojmir Jelenec, dijak II. a razreda na c. kr. I. drž. gimnaziji v Ljubljani; Viljem Ogorelec, učenec VI. razr. pri Sv. Barbari v Haložah; Živko Rebec, dijak obrtne šole v Kastvu; Stanko Kosi, dijak I. gimn. razreda v Celju; Mira Kuralt, učenka v "Mladiki" v Ljubljani; Demeter Skok, učenec II. razr. v Domžalah; Alojzij Babič, Ivan Vrabi, Terezija Lipovec, Antonija Škrjanec, Vlasta Tomažič, učenci in učenke na Staricesti; Damijan Cestnik, Marija Čulkova, Marija Košičeva, Zofi Kudrova, Pavla Pavšekova in Anica Verdeljeva, učenci in učenke II. razr. v Lokah pri Sv. Jurju ob Taboru; Milan Dolenc, učenec III. razr. v Sežani; Vida, Vlasta, Tatjana Horvat, učenke v Ptuj; Maks Farkaš, dijak II. b gimn. razreda v Mariboru; Julij Mazelle, dijak II. b razr. na c. kr. realki v Ljubljani; Dušan Šeber, dijak I. b razr. na II. c. kr. drž. gimn. v Ljubljani; Milan Mazelle, učenec IV. a razreda na I. m. d. ljudski šoli v Ljubljani; Franc Natek, dijak II. gimn. razr. v Celju; Pečovnik Viktor, Novak Fortunat, Ramšak Ferdinand, Novak Jožef, Pancer Miha, Stopar Alojzij, Počovnik Franc, Korošec Avguštin, Praprotnik Anton, Bizjak Genovefa, Mogu Zofija, Cizej Kristina, Bitenc Ivanka, Ostir Marija, Bizjak Marija, Vodovnik Rozalija, Kokovnik Antonija, Terezija Predovnik, Leskovšek Antonija, Bizjak Micka, Rovšnik Micka, učenci in učenke v Letušu. — Prepozno došli rešilci besedne uganke v 2. šte.: Pepe Rus, Alojzij Samsa, Antonija Mohar, Ivana Lavrič, učenci in učenke VI. razr. v Loškem potoku; Marija Rožančeva, učenka II. razr. v Lokah pri Sv. Juriju ob Taboru; Stanko Logar, dijak I. gimn. razr. v Kranju; Viljem Ogorelec, učenec VI. razr. pri Sv. Barbari v Haložah.

Ljubezen sveta med naródi, brati
človeštvu sama more pomagati!

Josip Stritar : Prijatelju.

Iz Stritarjevega „Drobiža“.

Vsevidno solnce znač neba
ne vidi lepšega na sveti,
kot je z usodo boj moža,
ki zna udarce nje trpeti!

*

Gotovo, zase si najprej
dolžan in za svoj rod skrbeti;
a to ni vse, srce imej
za brate po vsem širnem sveti!

*

Gorje človeštva glej okrog,
a ne tožiti po otroško!
Ne stoj, ne drži križem rok,
pomagaj, to je blágo, možko!

*

Kedor pri b. lnem je prebil
otroku dolgo noč do zore,
z rokó mu čelo je hladil
on ve, kaj se trpeti more!

*

Lepó je, da se govori
navdušeno za dom in poje;
še lepše pa se meni zdi,
če zanj gre vsak na delo svoje.

*

Naš kmet, četudi ni bogat,
je vreden, da ga svet spoštuje.
Zakaj? On knjige bere rad
in, kar je tudi kaj, kupuje.

Ni čudo, če se, mož bogat,
težkó boš od življenja ločil!
Od polne mize kdo bi rad
v to črno, mrzlo jamo skočil?

*

Ne, maščevanja ne poznam,
za hudo nimam jaz spomina:
če prideš gladen, rad ti dam
kos kruha in kozarec vina!

*

Če prideta na dom mi dva,
pomóči prosit siromaka.
sovražniku najprej se da,
prijatelj malo naj počaka.

*

Prijazna kočá pod goró,
v zatišju mirnem tu stoječa!
Pod skromno tvojo streho bo
doma, če kje na svetu, sreča!

*

Lepó na ravnem se živi,
doline ljubim in pogorje;
a sklenil rad bi svoje dni
v bližini tvoji, sveto morje!

*

In tebe bi pozabil kdo?
Ne hranil v sladkem te spomini?
Oj, Blejsko jezero, oko
predragi moji domovini!

Posvetil bratom si duha kreposti,
ti miren bodi, storil si zadosti!

Josip Stritar : Prijatelju.

Za dom, svobodo bóri se, resnico,
za bratoljubje góri in pravico!

Josip Stritar: Prešernova oporoka!

Matevž Langus.

Slovenska javnost je popolnoma prezrla dne 21. oktobra 1915, šestdesetletnico smrti znanega slovenskega slikarja in Prešernovega prijatelja — Matevža Langusa. — Rojen je bil l. 1793. v Kamni Gorici na Gorenjskem kot sin ubožnega kovača in žrebljarja. Samouk brez osnovnih nauk samo po svojem prirojenem talentu in po svoji čudoviti pridnosti in vztrajnosti se je pospel od navadnega mazača do slavnega slikarja slovenskega. — Okrasil je s svojimi slikami mnogo cerkv na Kranjskem: kupolo ljubljanske stolnice, frančiškansko cerkev v Ljubljani, cerkev na Šmarni gori i. dr. — Naisal je tudi pesnika Franca Prešerna. — Umrl je dne 21. oktobra 1855. kot obče čislani umetnik v Ljubljani. Svoje imetje je zapustil za dijaške ustanove.

Franc Šavnov.

Eden, dva, tri . . .

V vlaku, ki vozi iz Bremna v Oldenburg, je sedelo več deklet, ko sta na neki postaji vstopila preprosta žena in neki moški. Žena je nekaj časa tiho sedela, potem pa začela na prste šteti: „Eden, dva, tri . . . Eden, dva, tri . . .“ To je večkrat ponovila. Dekleta so se čudila, delala opazke in se smejala. Ko je bilo tega spremljevalcu dotične žene preveč, je rekel dekletom: „Ali se boste nehalo smejati, če vam povem, da so tej ženi trije sinovi v vojni padli in da jo spremljam sedaj v blaznico!“ — V vozu je namah nastala tišina . . .

Zaklad je odkril.

V Třeštu na Moravskem je neki tesarski mojster kupil od nekega posestnika zemljišče, ki je bilo več kakor 120 let pri dotični hiši. Pri oranju je tesar odkril nekaj starih novcev in to ga je napotilo, da je začel kopati in iskati po svojem zemljišču. Našel je res obsekan kamen in pod njim tri lonce, ki je bilo v njih tri kilograme zlatega in enajst kilogramov srebrnega denarja. Tesar je okrajnemu glavarstvu naznanil, kaj je odkril, in sedaj

pregledujejo strokovnjaki te denarje. Najstarejši novc je kovan l. 1425., najmlajši l. 1692. Vrednost odkritih denarjev cenijo na 42.000 do 45.000 kron.

14 leten deček obsojen na 10 let ječe.

Zgodilo se je v Vinkovcih na Hrvaškem, da je sodišče obsodilo dečka tako zorne mladosti v tako težko ali — zaslužno kazen. Zakaj zverski zločin, ki ga je zagrešil dečko Spasoje Dumović, je zaslužil tako kazen. Srečal je nekega dne v Rumi 9 letnega Ivana Karakaševića, ko je nosil v levi roki štiri vrečice, v desni pa 60 kron v bankovcih. Mladi zločinec je izvalil poslednjega s seboj v hlev, češ, da mu da zajcev. Tu mu je zvezal roke in noge in mu pritisnil glavo k tlom. Potem je potegnil nož in mu začel rezati goltanec, Mali Jovo se je sicer iztrgal, ali potem ga je Spasoje — pod pretvezo, da mu izpere rano — zvalil do potoka. Tu je onemoglega in krvavega Joviko najprej potisnil v plitvo vodo na trebuh ter mu pritisnil glavo, da bi ga zadušil. In zopet se je Jovo iztrgal, ali zločinec ga je preganjal in pretepal, dokler ni prišel neki kmet, ki je pred njim Spasoje Dumović zbežal. Tudi na razpravi se je mladi zločinec vedel povsem hladno, kakor da vse to njega nič ne briga. Priznal je hladno, da je hotel ugrabit denar in ubiti Jova. Ta je zaradi pretrpljenega strahu — znorel. — To je res redek slučaj. Zločinska nrav se je v tem razbojniku razvila že v 14. letu. A še huje, nego poizkus plena in ubojstva sami, pretresa človeka nenavadno mučenje žrtve.

Poldrugo leto vojne.

Dne 25. januarja t. l. je minilo poldrugo leto, kar je udarila usodna ura, v kateri se je porodila svetovna vojna. Dne 25. julija 1914 je namreč potekel avstro - ogrski ultimatum Srbiji in so bile pretrgane diplomatske zveze — in s tem se je začelo nasprotje med velikimi državami. Poldrugo leto je Evropa v plamenu, a še ni nič znamenj, ki bi kazala na skorajšnji konec.

Pravice domovine svoje brani,
njej v izkušnji vsaki zvest ostani!

Josip Stritar: Prešernova oporoka.